

Václav Umlauf: Amiši v USA a Covid-19

(VIDEO + přepis)

- CZ24 News | 25. října 2021

USA: U nás se debata kolem kovidu točí v bludném kruhu. Přidal jsem pohled odjinud, který je velice zajímavý. Jak zvládala amišská komunita nákazu?

Sharyl Attkissonová: Investigativní novinářka oceněná cenou Emmy, autorka bestsellerů New York Times.

Nolt: amiš, vědec, publikuje práci o sociální reakci amišů na vládní mandáty a covid-19.

Calvin Lapp je amišský mennonita.

Přepis reportáže je na webu [ZDE](#) a zde je reportáž na Youtube.

Pokud jde o opatření přijatá k řešení hrozby covid-19, je zpětný pohled stále ještě velmi aktuální. K zamyšlení: příběh a výsledek, o kterém pravděpodobně nikde jinde moc neuslyšíte. Odehrává se v srdci amišské země. Lancaster County v Pensylvánii: tisíce rodin vedou život do značné míry oddělený od moderní Ameriky. Amišové jsou křesťanská skupina, která klade důraz na ctnost před povrchností. Obvykle nejedí autem, nepoužívají elektřinu ani nemají televizi. A během epidemie covid-19 se stali účastníky rozsáhlého sociálního a lékařského experimentu.

Sharyl: Dá se tedy říci, že když vypukl koronavirus, byl zde v této komunitě zcela jiný přístup než na mnoha jiných místech?

Calvin Lapp: Jak to bylo v případě koronaviru? Rozhodně.

Calvin Lapp je amišský mennonita.

Lapp: Amišové nemají rádi tři věci. A to je vláda – nechtějí se zapojit do vlády, nemají rádi státní vzdělávací systém – neposílají své děti do veřejného školství, a také nemají rádi zdravotní systém. Okrádají nás. To jsou tři věci, proti kterým neustále bojujeme. No, a všechny tyto tři věci jsou součástí toho, co je covid.

Po krátké odstavce v loňském roce si Amišové zvolili jedinečnou cestu, která vedla k tomu, že covid-19 nasadil raketový start. Začalo to důležitým náboženským svátkem v květnu.

Lapp: Při přijímání nalévají víno do poháru a střídavě z něj pijí. Takže jdete celou řadou a všichni pijí z toho poháru. Pokud má jeden člověk koronavirus, zbytek kostela dostane koronavirus. Když se poprvé vrátili do kostela, všichni dostali koronavirus.

Lapp říká, že koronavirus nepopírali, ale postavili se mu čelem.

Lapp: Je horší přestat pracovat než zemřít. Práce je důležitější než umírání. Ale zavřít se a říct, že nemůžeme jít do kostela, nemůžeme se sejít s rodinou, nemůžeme navštívit své staré lidi v nemocnici, musíme přestat pracovat? To jde úplně proti všemu, čemu věříme. Úplně měníte naši kulturu a chcete, abychom se tak chovali celý minulý rok. My to neuděláme.

Steve Nolt je odborník na amišskou a mennonitskou kulturu a sám mennonita. Studuje amišské zdroje a analyzuje trendy v celé komunitě.

Sharyl: Takže říkáte, že zhruba od května 2020 se věci v amišské komunitě tak nějak vrátily do normálu?

Steve Nolt: V polovině května se to zhruba vrátilo k typickému chování. To také znamenalo vyhýbat se nemocnicím.

Nolt: Víím o několika případech, kdy amišové odmítli jít do nemocnice, i když byli velmi nemocní, protože kdyby tam šli, nemohli by mít návštěvy. A bylo důležitější být nemocný, dokonce i velmi nemocný a zůstat doma a mít možnost mít kolem sebe nějaké lidi, než jít do nemocnice a být izolovaný.

A pak, loni v březnu, přišla pozoruhodná zpráva. Amišové z okresu Lancaster byli údajně první komunitou, která dosáhla "stádní imunity", což znamená, že velká část populace byla nakažena covid-19 a stala se imunní. Někteří lidé zvenčí jsou skeptičtí a je těžké získat pádné důkazy.

Nolt: Dokonce i ti, kteří věřili, že mají covid, měli tendenci se nenechat testovat. Jejich přístup byl spíše: "Jsem nemocný. Víím, že jsem nemocný. Nemusím, aby mi někdo jiný říkal, že jsem nemocný". Nebo obava, že pokud by dostali pozitivní test, museli by pak opravdu výrazně omezit to, co dělají, způsobem, který by pro ně mohl být nepříjemný. Takže počet testovaných nemáme.

Lapp: Nechtěli jsme, aby se čísla zvýšila, protože pak by se podniky více uzavíraly. Jaká je výhoda toho, že se testuje?

Jedna věc je jasná: neexistuje žádný důkaz o tom, že by mezi amiši bylo více úmrtí než v místech, která se pevně uzavřela - někteří tvrdí, že jich tu bylo méně. A to bez masek, pobytu doma nebo jiného důležitého opatření.

Sharyl: Dostala většina komunity, alespoň dospělí, vakcínu proti covid-19?

Nolt: Znovu opakuji, že o tom nemáme údaje, ale myslím, že je celkem jasné, že v procentuálním vyjádření se jich nechalo očkovat relativně málo.

Lapp: Jsme rádi, že všichni Američané dostali vakcínu proti covidu. To je skvělé. Protože teď už nemusíte nosit masku, můžete si dělat, co chcete. Takže dobře pro vás. Děkuji vám. Vážíme si toho. My? Ne, nebude se očkovat. Samozřejmě, že ne. Všichni jsme dostali covid, tak proč bychom se měli očkovat?

Tím, že zůstávají otevření, mají zdejší Amišové jeden hmatatelný úspěch, kterým se může pochlubit jen málokterý jiný.

Lapp: Když všichni ostatní začali chodit, my jsme začali běhat. Za poslední rok jsme vydělali víc peněz než kdykoli předtím. Byl to náš nejlepší rok v historii.

Opravdu našli Amišové kouzelný recept? Říkají, že ano. A je jim jedno, kdo o tom pochybuje.

Lapp: Jo, všichni Amišové víme, že máme stádní imunitu. Samozřejmě, že máme stádní imunitu! Celá církev dostala koronavirus. Víme, že máme koronavirus. Myslíme si, že jsme na tom lépe než ostatní. Neměli bychom se chlubit, ale myslíme si, že jsme udělali správnou věc.

Vybráno z diskuze:

Wayne Borawski: Měli byste se jich zeptat, jak se léčili, když byli nemocní? A jestli sledovali, kolik jich zemřelo?

Sharyl Attkisson: Ano, to jsem udělala. Nemohli sledovat, kolik lidí zemřelo na covid, protože nedělali testy. Domnívají se, že měli nějaká další úmrtí na covid, ale méně než většina ostatních míst, a pak byli z velké části nemocní s covidem vyléčeni a také nikam necestují. Údaje koronera nevykazovaly žádné mimořádné skoky v celkovém počtu úmrtí v oblasti. Léčili se tím, že zůstávali doma, když byli nemocní, a překonávali to; neizolovali se.

Cathi Kirk: Zajímalo by mě, jak jejich strava a životní styl ovlivnily jejich imunitní systém. Také by mě zajímalo, jak byli léčeni ti, kteří měli nízkou hladinu kyslíku s covidem, jestli byli léčeni doma.

Jay odpovídá: Velmi málo amišů je obézních. Nepijí a nekouří. Tráví hodně času venku a mají hodně pohybu. Jejich riziko úmrtí na covid bylo ve srovnání s běžnou veřejností velmi nízké.

Autor: Václav Umlauf

Zdroj: e-republika